

HuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFiHuFi

Hungária fiataljai Ifjúsági rovat

Rakd el a HUFI minden számát úgy, hogy - mint kis „könyvecske” - a kezed ügyében legyen. A néprajz, néptánc, cserkészélet gyöngyszemeit gyűjtögetjük számodra!

MAGYAR BUENOS AIRES

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy felvidéki asszony, és az asszonynak egy lánya. Mindketten venyigét dobtak tűzünkre!

Itt-tartózkodásuk alatt úgy Écsi Gyöngyi, mint lánya, Palcsó Anna meghatározóra fordíthaták hozzájárulásukat a közösségünk lábadozó mindennapjához. Róluk szólnak e sorok. (De hadd jegyezzem itt meg, hogy miközttünk is vannak értékes művészek, érett gondolkodású emberek, akikkel mindig élvezet kidolgozni az elképzeléseket, megvalósítani a terveket!)

Minden előirányítás nélkül a két látogató is, mi is hagyjuk, hogy természetesen fejlődjenek a dolgok... Ahogy már az előző számainkban is jeleztük, vitathatatlanul értékesnek sikerült e megosztott élménysorozat. A velük töltött két hónap alatt semmi sem tűnt újnak, idegennek, viszont még a legrövidebb együtt átélt perc is hasznossá, építővé, gazdagítóvá vált! Sokkal érdekesebbnek vélem, ha sorrendben mesélem el az olvasónak az elmúlt hónapról szóló meghatározó magyar eseményeket.

Egy újszerű szombat délutánnal nyitom krónikámat. Amikor valaki érdeklődéssel figyel, csodálkozik, átfonolhatja azt, amit hall, amit lát... Valóban nem kellett volna csodálkoznom, hiszen előre tudtam, hogy remek lesz! Inkább azon csodálkoztam, hogy mennyire lassan, de folyamatosan, megszakítás nélkül fokozódott a Gyöngyiék által teremtett hangulat.

Élénk bábjáték: Gyöngyi „mindenkit” bevon - sikerrel! - még ha nem is tud magyarul...

Valóban „interaktív”: bátran föl a színpadra! b.-j.: Aguilar-Gál Attila, Gorondi Miklós, Bonapartian Edí

Palcsó Anna

Nt. Écsi Gyöngyi

Ezen a bizonyos szombaton szokatlan előadásra gyűlt össze néhány ember. Nem sok, csak néhány, de annak a néhánynak igenis élvezetes órát szerzett, s tág mosollyá gömbölyödhetett az arca. Egy-kettőre mesevilág teszegette meg a Hungária színpadán, amelynek szereplői ötletes díszletek, kedves bábuk és egy „szikrázó szemű, jellegzetes hangú” tiszta fehérbe öltözött asszony voltak. Az „interaktív” báb történetbe a nézők is azonnal beléphettek, a mese fejleményei által bárki részt vehetett a szomorú király történetében is...

A visszhang nem váratott magára! Tapsolt-nevetett ott mindenki! Gyermekek, szülők, nagypapa, tanár, cserkészvezető egyaránt! Az ártatlan humor, a meglepő fordulatok, a váratlan szép népdalok végig váltották egymást. Gyöngyi szaktudással vette birtokba a meglelték fantáziáját, játszott vele, rögtönzött helyzeteket keletkezett mindnyájunk őszinte öröme. A kis műsor ritmusa szakadatlanul vágatott, táncolt, irtó kedves és eredeti volt az itteni közönség számára. Annyira jó volt, hogy túl rövidnek is tűnt.

Viszont két hétre rá az önfelelt bábjátékot mély tartalmú, bensőséges megemlékezés követte. A ZIK hagyományos 56-os tiszteletadásán (Madarak a torkodból) is élvezhettük Gyöngyi és Anna fáradságot nem ismerő munkáját. Gyertyák lángoltak a terem sötétjében. Mély csend volt. Gyöngyi műsornyitó „siratója”, később mezősegi éneke, valamint Anna színvonalas versmondása és az élő zenéhez való hozzájárulása (brácsát

Palcsó Anna brácsával működött közre az élőzene kíséretben

nyomtunk a kezébe), ragyogó csúcspontokkal gyöngyözött fel az előadást. Olyan lélekemelő volt velük készülni, megosztani véleményeinket, együtt határozni, érezni! Ez az előzetes hangulatteremtés majd nem, hogy értékesebb az eredmény-nél magánál!

Folyt. a 2. oldalon

Havi „HUFImondát”:

„Most már nem lehet visszafordulni, nem lehet többé semmit az időre vagy a véletlenre bízni, nem lehet várni, hogy majd csak lesz valami, s nem is lehet belenyugodni, hogy addig is, amíg lesz valami, én csak élek így tovább.” (Márai Sándor)

Olvasunk... és gondolkozunk:

„Ne ereszd el a kezemet!”

Izgalmas tények azok, amelyeknek már csupasz megemlézése is kényelmetlen sokak számára. Amelyek elfogadása felborítja a szürke közöny biztonságát, a felületesség, a kényelem rózsás világát. A velük való foglalkozás viszont, a tudatos megfontolás, egyenesen a pánik szakadéka szélére tol. „Erről inkább ne beszélj, erről ne írd, ezt ne kérd, hagyd, sajnos ez van, jó ez így, csak legyen, bírjuk ki valahogy...” - halljuk, és néhányan nem hiszünk füleinknek. Mert elképesztő.

Nemzedékről-nemzedékre ellangyosul az eszme, kifakul a cél színe is, miközben porosodik a múlt tankönyve a polcon. A legfiatalabbak nem is lapoznak már bele, azonban - nemrég! - mi még lázas lélekkel olvastuk, táplálkoztunk belőle. Bevallom, ezt gyakran megkövetelték tőlünk: nem vitattuk a szándékot, hanem követtük.

Nyilván az a baj, hogy túl gyakran történik a leváltás, olyannyira, hogy nem marad idő az átvett feladat elsajátítására. Mintha egy egyetemi pályát 6 évről néhány hónapra rövidítenének le! Ha egy orvostanhallgatóra bízának egy kórházat, egy egyszerű műtétet, egy betegség diagnózisát - valószínűleg nem oldhatná meg. Tévedne. Következtében károsultak maradnának. Viszont ha mellette áll a professzor, ugyanez a helyzet nemcsak megoldható a kiképzett, begyakorolt ember kezében, hanem egyúttal ismereteket is nyújt át a fiatalabbnak!

A közösségünk élete is egyetem. Ki kell járni, meg kell tanulni, vizsgázni, és sokáig gyakorolni a megmaradás rendszereit, az ápolásának technikáját. Természetesen nem megfogható beteg testek, hanem vagy túlságosan kimerült, vagy még egészen zsenge, szűz lelkek kezeléséről beszélünk.

Idemessze a magyarságunk egymagában nem más, mint egy kacsalábban forgó meseegyetem. Szétporlik szemünk elé, szétesik, mint egy álom, mert megfoghatatlan. Azért a jövőnk felépítéséhez még továbbra igényeljük a minket megelőzők történetét, tapasztalatát!

Ámde ez az egyetem nem bocsát ki diplomát, osztálykönyve sok ezer oldalas, elmosódik a tinta a papíron, gyűrődik, kopik, szétszakad, leválnak darabjai, akár akkoriban a hegyek az Anyaországról. Néhány fejezete már kiolvashatatlan. A professzorok nagyjából elhagyták katedrájukat. Hideg szelek fújnak be a nyitva hagyott ajtón, ide meg oda rántják az osztálykönyv lapjait. Nem tudjuk, hol tartunk. Hol hagytuk abba.

Engem még arra neveltek, hogy tiszteljem a feljebbvalóim munkásságát, hogy őket jelenlétemmel is támogassam, hogy mondanivalójukat

figyelemmel hallgassam meg, hogy tanuljak tőlük, hogy vegyem tapasztalatuk, élettörténetük hasznát, hogy kövessék példájukat, mert majd át kell vennem tőlük az öntudatuk batyuját is! Azonban eleresztették a kezemet, hiszen azt hitték, hogy már mindent megtanítottak. De az utolsó, a legnehezebb tantárgy áttekinthetetlen. Legalábbis lelkesítés nélkül, mert „meg-osztás” a neve, azaz összetartási logika. Csoportmunka.

Hátizsák átadásáról van szó, nem annak lezser „lerázásáról”. Ha átvettük, nem hagyhatjuk az út szélén, ahol feltehetően ott is ragad, árva-ártatlanul. Magyarságunk nem változik meg akkor sem, ha a mai tudósok bebizonyítják, hogy nem onnan jöttünk, ahonnan hittük. Mert eszménket mégis az utána következő történelem formálta, a szép nyelvünk, a kultúránk, az érzéseink, szüleink könnyei, az általunk faragott idő. Nem a génállomány újonnan megfejtett titkai határozzák meg, hogy ezen túl hogy s merre megyünk.

Köszönöm, hogy ismét meghallgattok, elolvastok. Meddig?

Zólyomi Kati

2010 végén: Amikor nem vagyunk kevesebben, csak a lelkiismeret gyengébb: a legnagyobb tűzből is csupán a kialvó parázs nyoma, a hamu marad, ha nem teszünk rá újabb meg újabb venyigét. A hamut pedig szétfújja a szél.

KARÁCSONYI VÁSÁR a Hungáriában

December:

Péntek 10 / 18 - 23 óra
Szombat 11 / 16 - 23 óra
Vasárnap 12 / 16 - 21 óra

Ebéd és vacsora lehetőség a vendéglőben!

Gyors ételek az Ősztündij és Regős standokon

Vasárnap 12-én 18 órakor jön a Mikulás bácsi!

A Mikulásra a gyerekek bejelenthetők:

Orsi (15-5844-3630) Júlia (4730-3180) Csomag ára: \$20.-

Pasaje Juncal 4250 / L. Monteverde 4251
Olivos - 4799-8437

Remélem jó voltál?!

MAGYAR BUENOS AIRES...

Folyt. az 1. oldalról

Ifjú közreműködők az 56-os ZIK-megemlékezési ünnepségen a Hungáriában

Alig egy héttel később a ZIK elbúcsúzott Gyöngyiéktől: kedves játékokkal, ajándék átadással köszöntük meg páratlan lelkiességüket, vidámságukat. Mindenkin látott az irántuk érzett empátia-szimpatia.

▲ Gyöngyi búcsúzik a ZIK-tól - de ezt is vidáman! *mögötte* Benedek Zsuzsi nyelvtanár

◀ ... és lánya is - csak kissé szomorúban...

Minden szemkefezésben az előrelátható nosztalgia.

A kisebb diákok úgy vették körül, mint a törpék a mamáskodó Höfhehérek. Persze énekelve kívántuk nekik is a legjobbakat, és hogy ne feledkezzenek meg rólunk. Gurul a kerék, szalad, körökben forog a világ, amiben élünk, s ez sem más, mint ami már történt velünk, nem is egyszer: megismerünk olyan „odaáti” magyarokat, akiket megszeretünk, akik-től kapunk, akik elvisznek belőlünk is jó sokat magukkal - akik után úr marad. Pillanatnyi megemlékezhetetlen csend.

Mert furcsán nehéz lesz majd az az elkövetkező ZIK reggel, amin Gyöngyi mutogatós-énekes imáját már nem vele énekelhetjük. Honvágyas reggel lesz. Többen majd széjjelnézünk, hogy talán még ott állnak velünk, ketten. De nem.

Ima - a „mutogatós” változatban. Ez is hiányozni fog!

A sodrás viszi tovább őket is. Minket is. Néhány órával indulásuk előtt bejötték ismét a Regösök pénteki edzésére. Nem, mint akik elköszönnek, hanem, mint akik hozzánk tartoznak, Gömör vidéke népdalaiból még tanítottak kettőt... Kedvesen, szaktudással, öntudattal ellátott versszakokat... A gömöri magyar népdal hangzása egy másodpercig idegennek tűnt a fiatalabb táncosok fülében, de ez az érzés rögtön hangos, közös éneklésre változott. Gyöngyiék utána úgy mentek ki az ajtón s távolodtak el a sötét teniszpálya mellett, mint akik a jövő próbánkon is ott lesznek. Pedig tudtuk, hogy nem.

Másfél napra rá, november 7-én még találkozhattam velük a Plaza Hungrián, az AMISZ 56-os megemlékezésén. Ragyogó napsütés, kellemes meleg ölelte át a hatalmas székely kapunkat s a körülötte álló kis embercsoportot is. Nagyon precíz, megható szavakat mondott el Szabó Éva (l. szöveg SP 2.o.), és Gyöngyi igen megrázott méltóan kiválasztott olvasmányával, amelyet még spanyolul is felolvasott - remek kiejtéssel! A rövid

Hivatalos 56-os ünnepség az AMISZ rendezésében: a lelkészasszony a Magyar Téren is hirdeti az Igét

szertartás után a kora nyári szél magasra emelte a lelkészasszony jellegzetes fekete palástját, és közben szótlánul néztünk egymásra. Mit fejezhet ki ilyenkor az ember? Hálát? Örömet? Szomorúságot? Klisés szavakat? Inkább elhallgat, elmereng az élet legfontosabb tényein: hit, barátság, magyarság; de azon is, hogy talán igen, de valószínűleg nem is látjuk többet egymást.

Szerző a két búcsúzó látogatóval a Magyar Téren

Felejteni nem felejtethünk, mert ezek a hetek megmaradnak, belénk vésvé, mint sziklákba, folyók medrébe, vagy a fák törzseibe az idők múlása.

Az ünnepségen a cserkészek is képviselték a csapatokat b.-j.: Lajtaváry Márton, Lajtaváry Zsuzsi, Mihályfy Juli

Cserkészlet

Nagy élményben részesült a nálunk honos Lajtaváry ikerpár. Az alábbi segédtszti táborban most már ők is kiképzőkként vehettek részt! Milyen büszkén nézhet le rájuk a mennyből a két Benedek László, nagypapa és nagybácsi! - Jelentés Kárpátaljáról:

Segédtsztképző tábor a Vízence patak völgyében

Hét év után újra ST-képző tábor zajlott Kárpátalján. Ezt a nagy kihagyást megérezte a kárpátaljai magyar cserkészlet, mivel sok régi vezető letette a lantot, nem vett részt a csapatok és a szövetség munkájában, újabbak meg sajnos nem jöttek. Főleg ennek

„Ikreink” a sorban balról a harmadik és negyedik

következtében korábban virágzó cserkészletünk 3 működő csapatra csökkent. A Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség új vezetése emiatt a legsürgősebb teendőjének a 2010-es ST-képző tábor megvalósítását tekintette. Ennek megszervezésére és lebonyolítására Szórád Gábort, a Külföldi Magyar Cserkészszövetség főtákarát kérte fel, aki nagyon lelkesen hozzá is kezdett a szervezéshez. A képzésen felvidéki ST-jelöltek is részt vettek. Ami még színesebbé tette a tábort, az a kiképző törzs összetétele volt. Szórád Gábor USA-i tpk. felkérését elfogadva 4 magyar cserkészszövetségtől, 6 országból jöttek kiképzők: Kanadából, Argentínából a Lajtaváry ikrek, András és Richárd, Ausztriából, Felvidékről, Magyarországról, 4 vezető pedig Kárpátaljáról. Július 14-én Nádaspatakon (Trosztjanica, Munkácstól 30 km-re, a Vízence patak völgyében) 21 jelölttel elkezdődött a tábor. 2-2 fiú- ill. lányörsnek 11 napon keresztül komoly fizikai és szellemi erőpróbát kellett kiállnia, ami, ha fárasztó is volt, de mindannyiuk számára életük egyik meghatározó élményévé vált. A tábori történésekről persze nem tudunk részletesen beszámolni, mivel az titok: azt csak az ismerheti, aki maga is átélte, így akik kíváncsiak rá, ne habozzanak: amikor megérnek rá, bártan jelentkezzenek! Nagyon eredményes táboron vagyunk túl, ami után ősszel 3-4 újabb csapatnál indulhat be az érdemi munka Kárpátalján, illetve Felvidéken 6 új ST kapcsolódhat

be a vezetői munkába. Köszönjük támogatóinknak és a kiképzőknek, hogy segítettek megvalósítani ezt a tábort!

Íme az egyik résztvevő gondolatai:

Popovics Pál cst. KáMCSZ, elnök: „Ayn Rand írta az Atlasz vállat von c. regényében: 'Ne hagyj, hogy a tűz kialudjon benned. Egyik szikra pattanjon a másik után. Még a kételyek mocsarában is. Ne hagyj, hogy a lelkedben élő hős elpusztuljon. Valóra válthatsz a megálmodott sorsot. Mert létezik. Mert valóság. Mert lehetséges. És a tiéd.' - Talán ezzel az idézettel tudom a legjobban elmondani, hogy miről is szolt a ST-képző tábor Nádaspatakon. Szerencsésnek tartom magam, hogy részese lehettem, és megélhettem minden egyes precíz kidolgozott, titkos, felejthetetlen, motivációban gazdag, vidám pillanatát. Őszintén állítom, hogy eddigi cserkészletem legemlékezetesebb és legmeghatározóbb tábora volt. Szerettem minden reggel felkelni és kihívásként megélni az aznap elélt állított akadályokat. Este pedig elégedetten, talán kicsit fáradtan lefeküdni. Az egésznek megvolt, és számomra még mindig tart a varázsa. Örülök, hogy a sors úgy hozta, hogy részt vehettem a kiképzésen, a szigorú, de emberséges kiképzőkkel és jelöltekkel, akik mind hozzájárultak a tábor felejthetetlen hangulatához.”

Forrás: Kárpátaljai Új Hajtás (katolikus lap). Köszönet Közempel Ricsi

Isten rendelhetette hozzánk Gyöngyit is, és azt is elrendelte, hogy „pont most” keveredjen „ide le”, amikor sürgető, meleg kézfogásra volt szükségünk. Majd jönnek a következők, más arcok, de ugyanaz a lélek. Mert... gurul a kerék, forog a világ... és elszalad. Zárógondolatként egy korábbi internet interjúból idézem Gyöngyi mély gondolatait:

„Vágszelyén nőtem fel lakótelepi gyermekként. Emlékeimbe mindig belekeverednek a folyóparti fák pókhalóként fonódó áthatolhatatlan liánok, a megmászható többméteres jégtömbök a parton, a komótosan csordogáló folyóban tükröződő telihold, az iszapos víz illata. Sose felejttem el a holtágakat, amelyek mozdulatlanul őrizték a vízimadarak fészkeinek titkát. Egyszerűen nem találtam a helyes utat a lelkeimtől a hangomig - ez még sokáig így maradt. Meg kellett tanulnom, hogy mikor „enyém” az a hang és az ének, ami kijön a torkomon. Kifejlődött bennem egy érzékenység az iránt, amit soha „nem” fogok csinálni. És rábíztam az életem az Úrra. Az, hogy énekeltem-táncoltam az Ifjú Szívekben, a Kaláris zenekarban, Keleti szélben, utaztam külföldön, remek emberekkel találkoztam, mind-mind közelebb vitt magamhoz és az Istenhez.” ■ (ZK)

SZÉP ÉLETV, CSERKÉSZÉLETV

„Extreme-ÖRS” (*): a chacó-i „Impenetrable” – avagy apró tettek, nagy eredmények! – (2. rész)
„Nem hárman, négyen!”

Nyugtalanul, nagy kíváncsisággal vártam vissza a „szívkalandozókat”! Mindössze négy napig voltak el, de olyan messzi idegenben, olyannyira kifejezett feladattal, hogy az elvárásom óriásra nőtt. Előre fantáziáltam kérdéseimre kapott válaszokkal, és tisztán rajzoltam le magamban a fiúk megdöbbentő élménye utóhangját is. Low profile intézkedésükről édes kevesen tudunk. Demes Sanyi Gemerrel ültem le, a kis magnóval a kezemben, és jómagam is csak akkor értesültem arról, hogy utolsó pillanatban egy 4. cserkészvezető is hozzájuk csatlakozott, mármint a tapasztalt hegymászó, Lányi Mátyás Truli st. Jelképes s félelmetesen életképes csoportka vágott neki az adatgyűjtő útnak, a chacó-i túskebokorerdő rengetegében élő toba indián törzsek pontos elhelyezése feltárására. Így hát elindult Sanyi maga, a kezdeményezés megálmodója és megvalósítója, Mátyás, a nagyszívű Kerekes Miki és Ughy Viktor, a ürge karate-mester, mind a Bartók Béla 18.sz. magyar cserkészcsapat tisztjei.

Esteledés után helyezkedünk el a teraszomon, ahol ilyenkor már csak a hazasiető madarak csipogása és itt-ott egy autóbusz zöreje bontja fel a szürkülő csendet. Gemer elmereng néhány másodpercig, felsóhajt, és hirtelen izgatottsággal kezdi el a mesélést, mint aki tart attól, hogy kimondjon mindent - vagy ellenkezőleg: mint aki attól fél, hogy ha nem mondja ki gyorsan, talán el is felejtheti...

„Ez a merész, teljesen új felfogás, mint az út maga, már elég régen született meg bennünk. Az eredeti tervünket követve, ezt a „beindító”, felderítő hétvéget hajtottuk végre. Később nem csak mi négyen folytatjuk a célkitűzést, mivelhogy alkalomadtán több vezető is csatlakozni fog hozzánk. Péntek este szálltunk fel a buszra, és szombaton, késő délre érkezünk meg Castellibe. Azonnal elindultunk „befelé”, ahol - nyilván értesítve érkezésünkről - nagyon vártak minket. Mátyás külön érkezett, Córdoba-ból, ahol él. A Fundación Pequeños Gestos Castellitől északra terjeszti segítő tevékenységét, Formosa felé, egészen Saltáig. Szerettük volna az egész terepet bejárni, de ezt ez alkalommal kevés időnk még nem engedte meg. A tobák területén túl már a wichik élnek, ők is szörnyű körülmények közt. De ez majd egy következő lépésünk lesz. Csak a két és fél nap állt rendelkezésünkre, és egyáltalán nem tudtuk, mivel fogunk találkozni. Mert majdnem minden más volt, mint ahogy mi azt elképzeltük.

Amikor nagyjából egy-két napos cserkészkirándulásra valót csomagoltunk, még nem hittük volna, mennyi fölösleget viszünk magunkkal. Végül csak a sátor, az ennilalónk, a rajtunk lévő ruhánk és az ivóvíz kellett. Mert ott víz nincs! Nyolc hónap telt el az utolsó esők óta. Szószertint „megreped” a föld alattad, mint a filmekben. Meleg volt, átlag 40°C hőség, este viszont lehetett lélegezni, legalábbis most, tavasszal.

Több mint 300 kilométert szándékoztunk bejárni, és kiderült, hogy „nincs mivel”! A terepen csak gyalog, kerékpárral vagy kis motorral lehet közlekedni. Egymásra néztünk: se bicikli, se motor, s egyébként egyikünk sem tud motorozni... Gyorsan kellett kiagyalni a megoldást: telefonáltunk a helyi rádióba, kértünk, és rögtön kaptunk is! Hihetetlenek a vidéki emberek! 3 kisebb motorbiciklit, és 1 négykerékű motort is kölcsönadtak! Az is hihetetlen, milyen sebesen képes az ember megtanulni motoron járni! Viktor, Mátyás meg én motoron haladtunk, apró hátizsákkal, két ötliteres tartállyal, egyikben ivóvíz, másikban benzin. Miki kapta a négykerékűt, amin ő hordta a nagyobb

Alapos készülődés

súlyt, vagyis a sátrat és 20-20 l vizet és benzint. Kész látvány voltunk, mi négyen! Kis ócska, irgalmatlanul zajos motorok voltak ezek, a Mikié viszont szépen húzta a csikot. Cserkészingben, nyakkendőnkkel, bevágtunk a rengetegbe, a kis, alig látha-

Neki a vadonnak!

tó, kitalaposított, itt-ott eltűnő szétágazó ösvényeken. GPS segítségével, eltűntünk a növényzet sűrűjében. Zárt esti sötétségben érkezünk meg az első toba törzshöz, a Formosához közeli Río Bermejito széléhez. Bádognál épített kis hídon haladtunk át a túlsó partra. A hidat egy szerény fatönc szerkezet tartotta, s nem volt egyszerű átmenni rajta. A négykerékűt éppen csak, hogy sikerült átvinni. Hol toltuk, hol megemeltük, majdnem le is ejtettük a hídról. Egy, La Pelolé nevű helyiségre robogtunk be. Ide már tartóan érkezik Patricia Sosáék segítségével. Itt találkoztunk Vicentevel, (ő volt aki másnap reggel továbbkalauzolt minket). A bennszülött, kb. 30 éves férfi (de legalább 45-öt mutat), magára hagyva nőtt fel az erdőben, mint Kipling Mowglija a dzsungelben. Már felnőttként tanult meg beszélni, amikor rátalált az egyik toba törzsrre, ahol „befogadták”. Sőt, szüleit is megtalálta később. Az ember hihetetlen történeteket mesélt el nekünk. Különleges hiedelemvilága keretében, a legteltesebb egyedüllétben, mágikus alakokról, lovon átsuhanó sámánokkal tartott kapcsolatot sok éven keresztül. De erről nem mesélt még senkinek (ne felejtjük el, hogy nem tudott beszélni) amikor egyszer a fia kijelentette, hogy „arrafelé” ahonnan az apja „jött”, négy színes (arany, ezüst, vörös és lila) lovon ülő alak közeledett hozzá és az apja után érdeklődött. Természetesen, tudjuk hogy igen gyakoriak az ilyen történetek a szabadban élő emberek közt, de azért mégis, s főleg miután mindenki azt mondta, hogy ez a fiú teljesen „normális”, hátborzongást kaptunk...

Vicentével vacsoráztunk. Közben részletesen elmesélte, hogyan sikerült továbbélnie az erdőben. Hogy tanult meg tüzet gyújtani, vadászni-halászni, saját magát meggyógyítani, és főleg: túlélni a sok vadállat (vaddisznók, kígyók, pumák, pókok, aligátorok) mellett. Nagyon élveztem, sok ötletet gyűjtöttem magamnak szavaiból. Szegény, azt is elmesélte, hogy később, mikor már végre „biztonságban” érezte magát az indián településen, őt, aki egész addig nem létezett az ország hatóságainak számára, szépen besorozták és leküldték a háborúba a Malvinas szigetekre!

Azt hittem, hogy egy olyan sűrűn benőtt erdővel fogok találkozni, amely, mint egy függöny, megakadályozza a

haladást. A borzasztó szárazság viszont már megváltoztatta ezt is. A növényzet nagy része kihalt, és csak túskebokrok, kaktuszok és kisebb igénytelen palánták emelkednek még, ők is az esőt várva. Ha pedig esik, az egész terepből egy ragadós, csúszós iszaprengeteg keletkezik, amin még a katonaság járműveivel sem lehet közlekedni.

Hat kis településig jutott már el a Pequeños Gestos segítsége, és mi most azért mentünk, hogy tovább haladva, több törzs elhelyezését derítsük fel, s kellőképpen lejegyezhesük az alapítvány számára. Korán reggel 300 km-t motoroztunk, egy ún. Tunillas helyiségre, Formosához közel. A négykerékű nem is fért át a keskeny utakon, tehát Mikit a kis motorokon vittük magunkkal, felváltva. Vicente saját rozoga motorján szabta meg az irányt, mi pedig mentünk utána, a végtelen „semmi”-n keresztül. Ha nem lett volna nálunk mindenféle technológia (GPS, térképek, google earth elérhetősége a mobiljainkon) és eltévedtünk volna, még mindig ott lennénk valahol, s talán a négyszínű lovakon vágató sámánokkal beszélgetnénk!...

Hát ez volt a feladatunk: a technológia segítségével részletes térképet készíteni a felderített terepről, hogy ezentúl a feljegyzett pontokra (elhanyagolt toba törzsek, családok) is könnyen eljuthasson az oda szánt segítség.

Már át is adtuk a kidolgozott térképünket. Egy 1x1 méteres akkurátus rajz, a helyzettérfelmérés összes adatával, vagyis minden település elhelyezését jelzi, azt is, hogy mit találtunk ott, hány családot, hány felnőttet, gyermeket, milyen állapotban, de főleg azt, hogy mire van sürgősen igényük.

Tunillasnál négy családra bukkantunk. Megrepedt bádognál összetakolt házikók, szürkesség, szomorúság, a vízhiány bizony meglátszott mindenben. Valahány állat, az elképzelhetően legrosszabb állapotban. Amikor hoznak nekik vizet, egy amolyan kútszerű cementtartályban gyűjtik. Az a mindenük, az a mohazöld, piszkos víz. A víz messze van tőlük, egy távoli, régi iskola kertjében, úgy 70 km-re. Miből, honnan isznak? Kisebb állott vizekből, amelyekben legtöbbször állathullák rothadnak, süllyednek el. Szóval erről van szó: kitzüzni olyan pontokat a térképen, ahol az alapítvány igazi kutakat ásat majd, hogy a csak mélyen lent található tiszta vízrétegekből húzhassák fel az indiánok fogyasztására. Most kezdődik a pénzgyűjtési akció, hiszen legalább 15 ezer peso egyetlenegy kút megásása, eltekintve attól, hogy maga a vízrétegek megjelölése másik 8 ezer peso. Előreláthatólag, esetleg rendezvények által, mi is besegíthetünk.

A második célhoz estefelé érkezünk meg egész napos motorozás után. Ide is eljut már a segítő erő, és innen irányítottak minket a további helyekhez. Érdekes módon, itt vettük észre, hogy az indián közösségek, vagyis törzsek közt vannak kisebb-nagyobb viták, nézeteltérések, s ebben az esetben „féltekenyek” voltak azért, hogy mi az egész napot a „másik” törzs településeire szántuk. Neheztelve néztek ránk, idegesen fogadtak. Ott álltunk négyen, mellettünk Vicente, az „ellenfél”, úgy legalább 80 mérges indián előtt. Mondhatom, feszült volt a helyzet. És már nagyon fáradtak is voltunk. Ekkor következett be felnőtt vezetői életem egyik legmegrázóbb pillanata. Miután magamban döntöttem, csendben rátekintettem három társamra, és csak annyit mondtam: megyünk tovább! Bevallom, kérdőjellel a végén... azonnal mindhárman, a sötétség, a fáradtság ellenére, „igen” fejbólintással válaszoltak. Csak akarni kell és akkor „lehet” - eszmélkedtem tovább. Csúcs volt! Félünk a sötétségtől? Nem? Akkor

indulás!

Maguk az indiánok is hivatkoztak a sötétségre. Mondtam nekik: ha ennyire vártatok, menjünk! Órák mentek rá az újabb terepszemlére. Kis pihenés után nagyobb korán keltünk, és egy hátralévő, sokkal távolibb helyet is sikerült lejegyeznünk. Innen siettünk vissza Castellibe, ahonnan a buszunk indult. Ez már hétfő volt. Ezt az utolsó szakaszt már mi is majdnem víz nélkül tettük meg, s a megállás nélküli visszamotorozás alatt napszúrást kaptunk.

A vagányok barátsága csak elmélyült...

Már a buszon, egyszerre jött ki belőlünk az összegyűlt fáradtság, a sok izgalom, az elkerülhetetlen, de egész eddig visszafojtott érzékenyülés is.

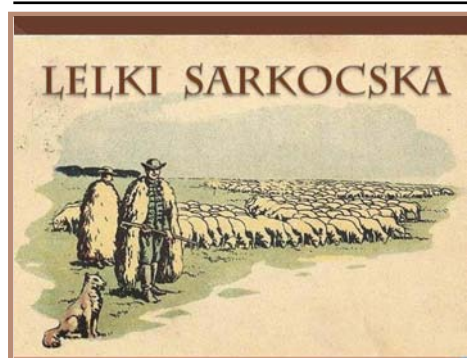
*

Nemsokára a munkánk 2. része következik, de az már nem egy-két napos huzam lesz. Legalább egy hetes. Már Sausalito fölött, Salta felé, ahol a wichi területen a gyermek elhalálozás könyörtelen. De nem valószínű, hogy még az idén. Annyira meleg van ilyenkor ott, hogy akik nem vagyunk ehhez hozzászokva, egyszerűen nem is mozoghatnak. Majd eldől, mikor megyünk. De nemsokára, az biztos. Mert ez komolyan elkezdődött!

A gyűjtés viszont folytatódik, egyelőre a cserkészházunkban. Kis tettek, nagy eredmények! Így van ez! Sok kicsi nagyra megy! Legalább cserkészéletünk nemcsak a magyarságunk megtartására, emberebb-ember oldalunk alátámasztására, hanem a felebarátaink szolgálatára is vezetett minket. Egyszerre barátságunk is méltó táplálékot kap, ha ilyen mély élmények része lehetünk, együtt! Ilyen ihlettel, a szolidaritás mellé majd bekövetkeznek az újabb Extreme-Örs tervek is, több vezető bekapcsolásával.”

Demés Sanyi st. szóbeli krónikája alapján összeállította Zólyomi Kati cst.

(*) Az 1. részben tévesen: nem Extreme-KÖRS, hanem ÖRS a helyes!

„Nem vagyok nagyregisztrű orgona, kolompszó vagyok a magyar mezők felett, de fáradt emberek ezt is szeretik hallgatni néha. Nem vagyok csillag, csak rözse tűz, de az, amíg ég, meleget tud adni egyszerű embernek.” Móra Ferenc

Zsuzsi íróasztaláról...

Lajtaváryné Benedek Zsuzsi cst. rovata

Lovas nép a magyar

A magyar ember ló iránti szeretete több évszázados múltjában gyökeredzik. **Lovas nemzet a magyar** - tartja a mondás. Így vélekedik erről a Világjáró magazin 2002. novemberi számában: „Mely nép fiait illetné jobban e jelző, mint minket, akik szittya lovakon száguldozva tartottuk rettegésben Európát...”

A magyarság történetében ősidőktől fogva kulcsszerepet játszott a ló és a lovaglás. A nomád pásztorélet, a hosszú vándorlások és a honfoglalás utáni lovas életmód általánossá tette a ló sokoldalú használatát, az évszázadok során lovas nemzetté vált a magyar.

Nagyon fontos szerepet töltött be az ősi magyar hitben a lovak szerepe, különösen a táltos ló. Köztudott, hogy a magyar nép lovas

nomád nép volt, és a lovakat óriási tisztelet és szeretet övezte. A ló és lovasa szinte egy volt. Vannak olyan ábrázolások a magyar népművészetben, ahol szinte kentaur-szerűen egy testként ábrázolják a lovat és a lovását. Ugye láttátok is ilyet?

A nagytétényi Rudnyánszky kastély kertjén a kentaúr szobra

Nemhiába volt lovas nép a magyar! A nyelvünk is őrzi, idézi a régi lovas világ emlékét. Mennyi szólásmondás van ezzel kapcsolatban! Nem akarok **lóvá tenni!** Ez tényleg így van! Mindjárt kezdem is felsorolni azokat a fordulatokat, szólásokat, amelyek mögül **kilóg a lóláb!**

- **lóhalálában:** ez gyorsaságot, sietséget fejez ki. Honnan jön ez a kifejezés, amit itt a rohanásos nagyvárosban igen sokat tapasztalunk? Valamikor a lovas hírnökök agyonhajszolták hátsólovukat, hogy hamarabb célhoz érjenek. Megegett bizony, hogy céljuk elérése után az agyonhajszolt ló kimúlt. Ti. a ló, ha azt a parancsot kapja, hogy fusson, száguldjon, akkor ezt teljesíti teljes mértékben: ha fáradt is, nem áll le, nem lassít, hanem fut ameddig gazdája le nem állítja, akkor is, ha belehal. Ezért mondhatták, hogy lóhalálában siettek.

- **lovat adnak az alá,** akit felbátorítanak valamire. A szólásmondás alapja könnyen kitalálható: a lovas ember erősebb, tehetősebb, hatalmasabb, mint a gyalogos. Tehát ha valakit biztatni kell, lovat kell alá tenni!

- **lóhátról beszél, magas lóról beszél:** hát igen... A lovas emberek tudták, hogy jobbak, mint a gyalogos. Néhányan be is képzelték, hogy jobbak, dolyfősek voltak, hetykék, gögősek. Az ilyeneknek szól a gúnyos figyelmeztetés, hogy majd **leszállsz még a lórol!**

- **szemellenzős:** kire mondjuk ezt? Arra, aki csak egy irányba néz és lát, akinek szűk a látóköre. Mi is a szemellenző? Ez egy bőrlap, ami a ló szemének két oldalán van, azért, hogy ne ijedjen meg járművektől, fényektől. Az embereknél a szemellenző nem egy bőrlap, hanem a műveltség és az érdeklődés hiánya.

- **lógósok, szélhámosok:** hallunk erről is. Ezek a keveset dolgozó, tengő-lengő, nem egészen megbízható emberekre vonatkozik. Mi köze a lovakhoz? Mert ezeknek az embereknek a magatartása a lógós, szélhámos, szélső hámos lovak viselkedésére emlékeztet. Ha a szekérre rakott teher túl nagy volt, akkor a szokásos két lovon kívül oldalt még egy vagy két lovat fogtak. Ezek a szélső hámosok kevesebbet húztak, mint a középben lévők, és úgy kellett őket nógatni!

- **lóvá tenni:** annyit jelent, mint átejtetni. Valamikor a néphit úgy vélte, hogy léteznek boszorkányok, és az elbutított emberek meggyőződése az volt, hogy ezek képesek valakit állattá, akár lóvá változtatni. Ebben a szólásmondásunkban tehát a boszorkányhitnek, a régeb-

MAGYAR ÉLETFUNK SZÍNEI

Budapesti tudósítók: Espinosané Dr. Benkő Teri cst. és Espinosa José Vicente st.

Nem is tudom elhinni, hogy amikor ezt a cikket olvassátok, már decembert írunk! Advent és a karácsonyi előkészületek, majd újév és az ilyenkor majdnem szabályszerűen megtörténő összegezések: az év áttekintése, kiértékelése.

Valószínűleg a télnek köszönhetően itt, az északi féltekén, pontosabban Magyarországon, a decemberi hónap egy ünnepi, de egyben nagyon befelé forduló hónap is. A karácsony maga egy abszolút családi ünnep, 24-én általában szűkebb családi körben töltik a Szentestét, majd 25-én (és a következő napokban) elkezdődik a látogatósok ideje. A szilveszter is eléggé különleges, mert a házi bulikon és a szórakozóhelyeken kívül sok az utcai bál, amelyeket az önkormányzat rendez: koncertek és tánc a város több helyszínén.

Decemberben a tanévek, legyen az óvoda, iskola vagy egyetem, már beindultak. A munkákban is simán megy minden, mert habár a naptár az év végét mutatja, munkában és tanulásban a felénél tartunk.

Nincs meg az a pörgés, amit a déli féltekén, pl. Argentínában hoz a nyár és az év vége. Emlékszem, hogy futott el előlem a decemberi hónap még Buenosban: záróvizsgák az egyetemen, évszázad cserkészésben, táborokészítés... Volt, amikor minden próbálkozásom ellenére a karácsony szinte meglepetésként ért. Persze akkor nagyon élveztem azt a korszakot, most pedig élvezem ezt - ami annyira más...

Talán ez az az évszak, amikor jobban érzem a különbségeket. Nekem a kicsit szürkés, szerencsével havas, de általában jó hideg decemberi hónap megadja a lassulás lehetőségét. Este 5-kor (itt furcsán néznek rád, ha azt mondod, hogy délután, amikor már sötétedik) már sokszor otthon gubbaszt az ember, a hidegben inkább haza kívánczunk.

Egy nagy adag forró tea, kellemes zene, vagy talán épp a csend (no jó, ez most Nacho fiammal kicsit ritkán fordul elő...), itt-ott egy égő mécses vagy épp az adventi koszorú ég, és kész a légtér a meditációhoz, az elgondolkodáshoz, a lelki feltöltődéshez.

bi tudatlanságnak egyik bizonyítékát kell látnunk.

- **annyit eszik, mint a ló:** így eszik a túlságosan nagyétkű ember.

- **kilóg a lóláb:** ez annyit jelent, hogy valami gyanús, vagy, hogy valami kiderül, ami titok volt. Itt a lóláb arra utal, hogy - a mondák szerint - az ördögnek van lólába, és arról meg lehetett ismerni, hogy a nadrágja alól nem rendes lábat láttál, hanem „kilógott a lóláb”, ha nem vigyáztok eléggé.

- **állva alszik, mint a ló:** sok olyan parasztember volt, aki kora reggeltől késő estig dolgozott, alig jutott ideje pihenésre, alvásra. Az ilyen ember még álltában is elszunnyadt. A mondás nem mindig a bóbiskolásra vonatkozik. Igazában dicsérőleg hangzik el beszéd közben. A szorgalmas embert lehet ezzel is jellemezni, hogy szinte mindig dolgozik, nyugodt pihenésre sincs ideje. A ló tényleg állva alszik, tudtad?

- **átesett a ló másik oldalára:** az ilyen ember végletekbe esik. Hirtelen megváltoztatja a véleményét, elképzelését valamilyen ügygel, dologgal, feladattal kapcsolatban, és a környezete meglepetésére éppen az ellenkezőjét teszi, mondja, mint korábban. Az az ember is átesik a ló másik oldalára, aki tegnap kedves, szívélyes, barátságos volt hozzánk, ma pedig durva, goromba, mintha teljesen más ember lenne.

- **nyeregben van:** az a személy, akire ezt mondjuk, biztos anyagi és erkölcsi pozícióban van. Úgy érzi: biztonságban van. Nyugodtan élhet, gondok nélkül. Jó helyen van a világon: a nyeregben. Nem fog lelesni a lórol.

De **ne lovaljuk bele magunkat** túlon túl ezekbe a lovas kifejezésekbe és szólásmondásokba, mert valaki még megunja, és **összerúgja velünk a patkót**. Ne lovaljuk bele magunkat annyit jelent, hogy ne éljük bele túlságosan magunkat, ne merüljünk vakon bele valamibe. Mert ha lóháton ülünk, és elindulunk, és száguldozunk... nem is tudunk leállni, csak a ló és a sebesség érezhető, és nem gondolunk semmi másra. Jó kifejezés, ugye? Ha valaki megunja az egészet, akkor megharagszik, összevész velünk, azaz „összerúgja a patkót”. Ez történik, ha két ló összevész. De akkor por is keletkezik, ma azt is mondjuk „összerúgja a port”. Miért **vágsz lóarcot?** Nem érdekes, amit írtam?

Ami az íróasztalon maradt

A Vereckei-hágón át lovon érkeztek a magyarok. Szvatopluknak, a morva fejedelemnek ékesen felszerelt lovat küldtek ajándékba, aki cserébe pannóniai földet, füvet és vizet küldött vissza. Ezt őseink jelképes cserének tekintették, és a **ló fejében** igényt tartottak egész Pannóniára.

Jó lovaglást a következő számig!

Sütni, főzni is kellemesebb, nincs jobb, mint a meleg konyhában, fahéj, vanília, csoki illatok mellett egy finom citromos teát kortyolgatni és ajándékokat készíteni.

Annyira hangulatos itt az advent és a karácsony: fenyék, gyertyák, sült gesztenye (amit nem szeretek, de az illatát igen!), kemence lángos, kürtös kalács illatának keveréke, kisebb-nagyobb vásárok a város számos terén. Forralt bort és meleg teát szinte mindenhol lehet kapni, étteremben, kávézóban, bárokban, de sok helyen az utcán is. Szintén sok a karácsonyi programok kínálata, hangversenyek, koncertek, december elején meg a Mikulás is eljön!

Igaz, a tél kemény, főleg azoknak, akik melegebb éghajlathoz jöttünk, de a decemberi hónap a Karácsonyi ünneppel kihagyhatatlan!

Már több éve próbáljuk inkább személyes, saját kezűleg készített ajándékokkal meglepni szeretteinket, hasznos és kellemes tárgyakat kigondolni. Idén ajánlok egy honlapot, amelyből sok ötletet lehet meríteni:

<http://www.meska.hu/meska>

Kellemes készülődést kívánunk a világ mindkét féltekéjén élő olvasónknak!

Espinosa-Benkő család

Bartusz Réka (Felvidék):

„Én vagyok a sorsom kovácsa“

- beszélgetés -

„Hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben, és hogy ezt a valamit bármi áron el kell érniünk.“
(Marie Curie)

Október harmadik hetében került megrendezésre egy újabb rákóczi találkozó, egy konferencia: „Mienk a jövő? - Fiatalok a közéletben, Tudatos szerepvállalás, Értékközpon-tú gondolkodás“ címmel.

A szervezők nem akármilyen programot állítottak össze. A gazdag választékból szeretnék egyet kiemelni, mégpedig egy kerekasztalbeszélgetést („Én vagyok a sorsom kovácsa“), mert úgy gondolom nekem ez adta a legtöbbet. Ebben a beszélgetésben olyan neves személyek vettek részt, akik kisebbségi sorból jutottak magasra, valósították meg álmaikat. A meghívottak közt volt:

- Kerekes Vica felvidéki származású, mára már nemzetközi leg elismert színésznő
- Szvorák Katalin felvidéki születésű népdalénekes
- Szegedi Aliz Torella erdélyi népi iparművész, gyékényfonó
- Lacza Gergely felvidéki zenész, irodalmár
- Dobsa Tamás és Dobsa Fodor Mónika felvidéki néptáncművészek
- Ferenczy Zsuzsa Anna Erdélyből, Tökés László Európai Parlamenti alelnök tanácsadója

A beszélgetést Csadi Zoltán színművész, a II. Rákóczi Ferenc Alapítvány kuratóriumának tagja vezette.

Ilyen kérdések merültek fel: kisebbségi sorból hogyan jutottak el oda, ahol most vannak, mennyire volt nehéz szlovákiai, romániai magyarként érvényesülniük, mi segítette át őket az esetleges nehézségeken, mit tanácsolnak nekünk, fiataloknak. A válaszok után egy kisebb fogadás következett, ahol mindenki négy szemközt, esetleg kisebb csoportokban társaloghatott a vendégekkel, erőt meríthetett elhivatottságukból, kitartásukból.

Rám legnagyobb hatással a Dobsa házaspár volt. Velük beszéltem talán a legtovább. Mivel én is néptáncművész szeretnék lenni, ezért tanácsokat kértem és kaptam Dobsa Tamástól, aki nemrég lett Martin díjas. Volt szerencsém beszélgetni Szvorák Katalin is, és mint kiderült, mindketten ugyanazt a tájegységet kedveljük dalban és táncban is.

Ez a kerekasztalbeszélgetés nemcsak nekem, de az összes jelenlévőnek is megmutatta, hogy soha nem szabad feladni álmainkat, a kudarcok, sikertelenségek ellenére sem szabad meghátrálni, tovább kell menni, végig kell csinálni, hisz ahogy elhangzott: a siker csak 10-20% tehetség, a többi mind kitartás, gyakorlás - és nem utolsó sorban sok múlik a szerencsén is.

A találkozó megnyitóján Mikóczy Dénes ezt mondta: „Most a találkozó az a neve, hogy Mienk a jövő - kérdőjellel. De én azt szeretném, vasárnap majd úgy induljatok haza, hogy a kérdőjel átváltozik felkiáltójellel, tehát **Mienk a jövő!**“

HUNGÁRIA
MAGYAR EGYESÜLET
Pje. Juncal 4250
(1636) Olivos
4799-8437 4711-0144

ELNÖK: ZÖLDI MÁRTON mzoldi@dls-argentina.com.ar

Titkárság: Rugonyi Attila
Szerda, csütörtök, péntek 19.30 - 21.30 / szombat 15 - 18 óra
hungariabuenosaires@gmail.com

Étterem: Hétköznap (hétfő kivételével) 18-tól éjjelig
Hétfőgőz ebéd és vacsora. Asztalfoglalás Sr. Omar